

מנה בנתן

שינוי הדף היומי בדוך קצרו

לע"נ מרן רבי יעקב ישראל בן
רבי חיים פרץ קניבסקי זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 32 פרשת עקב תש"פ

שבת קנו-קנו עירובין ב-ו

ויוצא אותו החוצה, שאברהם אמר שבן ביתי יורש אותי, אמר לו ה' שהיוצא ממעריך ירשך אמר לו שראה באצטגנינות שאינו ראוי להוליד, אמר לו צא מאצטגנינות שלך שאין מזל לישראל **עמוד ב** שאם חשבת שכוכב צדק שהוא מזלך במערב, אעביר אותו למזרח וע"ז כתוב מי העיר ממזרח צדק, וכן סובר שמואל, שפעם ישבו הוא ואבלט וראו אנשים הולכים לאגם אמר לו אבלט על אחד שלא יחזור מעבודתו שינשכנו נחש, אמר לו שמואל שאם יהודי הוא, יחזור, וכשחזר ניגש אליו אבלט וגילה נחש חתוך במשאו, אמר לו שמואל איזה מעשה עשית אמר לו שכל יום כולם אוכלים יחד ממאכלם, וראיתי אחד שלא הביא אוכל ולא רציתי שיתבייש ואמרתי אאסוף מכולם וכשהגיע אליו עשה כאילו לוקח ממנו, ואמר שמואל **וצדקה תציל ממות** ולא רק ממיתה משונה אלא ממיתה עצמה, וכן רואים מהמעשה של ר"ע שאין מזל, שאמרו לו החוזים בכוכבים שבתו תמות ביום חתונתה ע"י נחש ודאג על כך ובליל החתונה נעצה את הסיכה של ראשה בכותל ולמחרת הוציאתה ונחש מת כרוך עליה אמר לה ר"ע מה עשית, אמרה לו בערב בא עני לבקש פת וכולם היו עסוקים בסעודה ולקחה מנתה ונתנה לו אמר ר"ע **וצדקה תצילה ממות** ולא מיתה משונה אלא מיתה עצמה וכן רואים מהמעשה של ר"נ בר יצחק שאמרו החוזים לאמו שבנך יהיה גנב ומילדתו היא לא נתנה לו ללכת בגילוי הראש, ותמיד אמרה לו כסה ראשך שיהיה עליך אימת שמים ותתפלל על כך, ולא ידע את הסיכה שאמרה לו כך, יום אחד למד תחת דקל ונפלה הגלימא מעל ראשו והרים עניו וראה את פירות הדקל ותקפו יצרו ולקח מאשכול תמרים בשיניו. **משנה** מותר לחתוך דילועים לפני בהמה ונבלה לפני כלבים, ר' יהודה אוסר אם לא נתנבלה מע"ש שלא היתה מוכנה לכלבים. **גמרא** עולא פסק כר' יהודה וכן פסק רב שהוא אסר במחצלות של משא הספינות ושמואל התיר ולוי סבר כר' יהודה שכשהיו מביאים לפניו טריפות ביו"ט לא היה רואה אא"כ היה ליד אשפה להניחה שם מיד שמא היא טריפה ואסור לתת אותה אף לכלבים, שמואל סובר כר"ש וכן סובר זעירי שהמשנה אומרת שאסור להזיז ביו"ט בהמה שמתה ממקומה והוסיף זעירי שדוקא בבהמת קדשים אך בחולין מותר וכן סובר ר' יוחנן ואף שהוא סובר שהלכה כסתם משנה

דף קנו ושינוי במשנה שאין מבקעים עצים מהקורות ולא מקורה שנשברה ביו"ט היא כדעת ר' יוסי בר יהודה, והברייתא שאומרת שמתחילים להסיק בערימות התבן ולא בעצים שמוקצים לזמן אחר מדובר בארזים ואשוחים שזה מוקצה מחמת חסרון כיס שגם ר"ש אוסר ואף שיש סתם משנה שלא משקים ושוחטים את היונים המדבריות ושוחטים רק את הביתיות, אלא שר' יוחנן העדיף סתם משנה אחרת שלב"ש מסלקים מהשולחן עצמות וקליפים ולב"ה מסלק כל הטבלה ומנערה ור"נ אמר שזה רק מחלוקת ר' יהודה ור"ש, ונחלקו רב אחא ורבינא אם בשבת הלכה כר"ש חוץ ממוקצה מחמת מיאוס כנר ישן או שגם בזה ר"ש התיר ופוסקים כמותו

דף קנו לת"ק לא גובלים קלי, ולי"א גובלים קלי, ואמר רב חסדא שזה כדעת ר' יוסי בר יהודה, ומותר רק בשינוי שעושה אחד אחד ולכו"ע מותר לבחוש שתית בשבת, ומותר לשחות זיתום המצרי ומה שכתוב שאין גובלים בשתות מדובר בעבה ומותר ע"י שינוי שבחול נותן חומץ ואח"כ שתות, ובשבת נותן שתות ואח"כ חומץ.

לוי בר רב הונא ראה שהרועה של אביו גובל ונותן לשוורים בעט בו, ובא אביו ואמר לו שאבי אמך אמר בשם רב שמותר לגבול אך לא לספות לשור, ומי שלא אוכל בלשונו מהלקטים בפיו ומותר רק בשינוי שעושה רק שתי וערב ואמנם לא מתערב היטב וינערו לכלי אחר.

כתוב בפנקסו של זעירי ששאל את רבו ר' חייא האם מותר לגבל ואמר לו שאסור, ולפרק מבהמה לבהמה התיר לו, ורב מנשיא אמר שמותר לתת מדה אחת לבהמה אחת, וכן ב' מידות לב' בהמות, ג' לב' אסור, שזה טרחה יתירה, רב יוסף התיר קב ואפילו קבים ועולא התיר כור וכוריים.

כתוב בפנקסו של לוי שאמר לרבו שהוא רבי הקדוש שהיו גובלים שתות בכבל ורבי צווח על כך אך אין לו כח לאסור כיון שר' יוסי בר יהודה התיר.

כתוב בפנקסו של ריב"ל שהנולד ביום א' יהיה איש שאין בו אחד, ואין לומר שאין בו אחד לטובה, שהרי רב אשי התפאר שהוא נולד ביום א' ואין לומר שאין בו אחד לרעה, שרב אשי אמר אני ודימי בן קקוזתא נולדנו בא' בשבת ואני ראש ישיבה והוא ראש הגנבים, אלא או כולו לטובה או כולו לרעה שנבראו בו האור והחושך, הנולד ביום ב' יהיה רגזן שבו נחלקו המים, הנולד ביום ג' יהיה איש עשיר או נואף, שנבראו בו העשבים, מי שנולד ביום ד' יהיה חכם ומאיר שנתלו בו המאורות, מי שנולד בה' בשבת יהיה גומל חסדים שנבראו בו דגים ועופות, מי שנולד בע"ש יהיה מחזור, ור"נ בר יצחק אמר שיחזור על מצוות, הנולד בשבת ימות בשבת כיון שחיללו עליו שבת, ורבא בר שילא אמר שקוראים לו קדישא רבא, ור' חנינא אמר שיאמרו לבא ליואי שאין מזל יום גורם אלא השעה שנולד בה, מי שנולד בשעה שמזל חמה שולט יהיה מאיר, ואוכל ושותה משלו, וסודותיו גלויים ולא יצליח אם יגנוב, מי שנולד בשעה של כוכב נוגה יהיה עשיר ונואף שנתלה בו האור, מי שנולד בכוכב יהיה מאיר וחכם שהוא הסופר של השמש, מי שנולד בלבנה יסבול יסורים בונה וסותר ואוכל ושותה שלא משלו וסודותיו מכוסים ויצליח בגנבותיו, מי שנולד בשבתאי מחשבותיו בטלים ויש אומרים שמתבטל מה שחושבים עליו, מי שנולד בצדק יהיה צדיק ור"נ בר יצחק מוסיף שיהיה צדיק במצוות, מי שנולד במאדים יהיה שופך דם ויהיה מקיז דם או גנב או שוחט או מוהל, ורבה אמר שהוא נולד במאדים ואמר לו אביי שגם הוא מעניש והורג.

ר' חנינא סובר שמזל מעשיר ומחכים, ויש מזל לישראל ור' יוחנן סובר שאין מזל לישראל שכתוב כה אמר ה' אל דרך הגוים לא תלמדו ומאותות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה וישראל לא יפחדו, וכן דעת רב והוא למד מהפסוק

חוץ ממוקצה מחמת איסור כנר הדולק בשבת אך במוקצה מחמת חסרון כיס גם ר"ש אוסר שכתוב כל הכלים ניטלים בשבת חוץ ממסור גדול ויתד של מחרישה.

משנה מותר לבעל להפר נדרים בשבת לאשתו, וכן להשאל לחכם בנדרים שהם צורך השבת ומותר לפקוק חלון ולמדוד מטלית ומקוה, ובימי אביו של ר' צדוק ובימי אבא שאול בן בטנית פקקו חלון בפך חרס וקשרו מקידה בגומי לדעת אם יש פותח טפח בגיגית ולומדים מזה שמותר לפקוק למדוד ולקשרו בשבת. **גמרא** הסתפקו אם מותר הפרה גם שלא לצורך, ושאלה רק לצורך ולכן המשנה חילקה אותם או שהפרה היא גם רק לצורך והמשנה חילקה אותם כי הפרה לא צריכה ב"ד ולשאלה צריך דוקא ב"ד, והאמורא זוטי אצל רב פפא שנה שמפירים נדרים בשבת לצורך השבת ומשמע שאסור שלא לצורך שבת. וללישנא בתרא הספק היה שהמשנה אמרה לצורך גם על הפרה וגם על שאילה כי אפשר להפר מעת לעת וגם במוצ"ש או שלצורך נאמר רק על שאילה, והפרה מותר גם שלא לצורך שאפשר להפר רק עד סוף היום, והביאו הוכחה מהברייתא של זוטי שמפירים רק לצורך כי אפשר להפר מעת לעת, ורב אשי הקשה ששנינו בנדרים שהפרת נדרים כל היום ויש בדבר להקל ולהחמיר שאם נדרה ליל שבת מפר בלילה וביום עד חשיכה, ואם נדרה סמוך לחשיכה מפר מיד כי אם לא אינו יכול להפר, אלא שזה מחלוקת תנאים שלת"ק הפרת נדרים כל היום ור' יוסי בר' יהודה ור"א בר"ש אומרים מעת לעת.

הסתפקו בשאלת נדר אם מותר בשבת רק כשלא היה לו פנאי או אף כשהיה לו פנאי, ויש להביא ראיה ממה שהתירו נדר לרב זוטרא בן ר' זירא אף שהיה לו פנאי.

רב יהודה אמר בשם רב שהמעשה במשנה שהיה שביל קטן בין ב' בתים עם טומאה **עמוד ב** וגיגית סדוקה על גבם ופקקו החלון בכלי חרס וקשרו את המקדה בגומי לכדוק אם היה שם פותח טפח.

עולא הלך לבית ריש גלותא וראה שרבה בר רב הונא יושב בגיגית ומודד אותה אמר עולא שרבנן התירו רק מדידה של מצוה ולא שאינה של מצוה אמר לו שהוא סתם מתעסק ולא לשם מדידה.

ת.ו.ש.ל.ב.ע

מסכת עירובין

דף ב משנה קורת מבוי שהניחיה מעל כ' אמה ימעט ולר' יהודה א"צ למעט ומבוי הרחב מ' אמות ימעט את רחבו ואם יש צורת הפתח גם ברחב מ' אמות א"צ למעט **גמרא** לענין סוכה המשנה אומרת שכשהיא יותר מכ' אמה פסולה ולר' יהודה כשרה ונקטו בסוכה לשון פסולה ובמבוי כתבו תקנה שימעט שבסוכה זה פסול מדאורייתא ומבוי זה רק מדרבנן, או שבסוכה יש כמה דינים ולא מספיק לשון ימעט שמתאים רק לפסול של למעלה מכ' ובמבוי שיש רק דין של גבוה מכ' לכן כתבו ימעט.

רב יהודה אמר בשם רב שחכמים למדו מפתחו של היכל ור' יהודה למד מפתח אולם שפתח ההיכל הי' גבוה כ' אמה ורחבו י' אמות ושל אולם גבהו מ' אמה ורוחבו כ' ונחלקו בפסוק שכתוב **ושחטו פתח אהל מועד** שלרבנן קדושת היכל ואולם אינה שווה והמילה **פתח** בפסוק מתייחסת להיכל, ולר' יהודה קדושתם שווה והמלה פתח הולכת גם על האולם, וללישנא בתרא גם ר' יהודה סובר שקדושת היכל ואולם אינה שווה, ור' יהודה דרש מפסוק אחר שכתוב **אל פתח אולם הבית** שזה הולך

על הבית שפתוח לאולם שהוא ההיכל, ואף שהפסוק ושחטו פתח נאמר על המשכן גם המקדש נקרא משכן, שהרי רב יהודה אמר בשם שמואל שהשוחט שלמים קודם פתיחת דלתות ההיכל פסול שכתוב ישחטו פתח אהל מועד דוקא כשהוא פתוח ולא כשסגור והפסוק הזה נאמר במשכן, אלא המקדש נקרא משכן שכתוב **ונתתי משכני בתוכם** וכן המשכן נקרא מקדש ולא מהפסוק שכתוב ונשאו הקהתים נושאי **המקדש** והקימו את **המשכן** עד בואם, **עמוד ב** שהמילה **מקדש** הולכת על הארון שהוא המקודש מכל המשאות, אלא מהפסוק **ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם** ולא לומדים שעור הפתח מפתח החצר שכתוב **אורך החצר מאה באמה ורחב חמישים בחמישים וקומה חמש אמות**, וכתוב **חמש עשרה אמה קלעים לכתף** וכתוב **ולכתף השנית מזה ומזה לשער החצר קלעים חמש עשרה אמה** וכמו שהכל גובה חמש כך פתח שער החצר גובה ה', ויש לומר שזה נקרא פתח שער החצר ולא פתח סתם, וללישנא בתרא גובה קלעים שער החצר היו גובה ט"ז, ומה שכתוב **וקומה חמש אמות** הינו משפת המזבח ומעלה שהמזבח היה י' אמות.

אם נאמר שר' יהודה לומד מפתח האולם יהיה כשר מבוי גם רחב מ' אמות ואף שבמשנה ר' יהודה לא חלק על הרחב מ' אמות בכ"ז נחלק בברייתא ובמשנה כוונתו היתה גם על גובה וגם על רוחב, ואמנם הברייתא אומרת שר' יהודה מכשיר עד מ' ונ' אמה ובר קפרא אומר עד ק', ואמנם בר קפרא אמר רק גוזמא אך אם ר' יהודה לומד מאולם הוא יכשיר רק עד מ' כפתח אולם, ורב חסדא אומר שבאמת רב חשב שאם רבנן לומדים מפתח היכל ר' יהודה ילמד מאולם ור' יהודה באמת לומד מפתחם של מלכים שהוא גם יותר מ' אמה.

אף שלרבנן לומדים מפתח היכל אין צריך דלתות למבוי כהיכל ומספיק בלחי וקורה שבהיכל היה דלתות רק לצניעות ואף שבהיכל היה צורת הפתח ובכ"ז היה רחב רק י' אמות, ובמשנה כתוב שצורת הפתח מועיל גם יותר מ' אמות, ובאמת רב יהודה לימד את חייא בר רב לפני רב שלא צריך למעט ואמר לו רב שגם כשיש צורת הפתח צריך למעט.

דף ג אף שבהיכל היה אמלתרא שכתוב ה' אמלתראות של מילת היו על גביו ואין לומר שזה היה רק באולם כי יתכן שתבנית היכל ואולם שווה ובכ"ז היה פתח היכל גבוה רק כ' אמה, ולענין קורה הכשירו כשיש אמלתרא גם יותר מכ' כי זה ניכר, ורב יוסף שאל וכי אמלתרא היא ברייתא? ואביי אומר שהיא ברייתא שאמרה חמא בר רבה בר אבוה. ואין להקשות על רב כי רב למד מברייתא שרבנן למדו מפתח היכל וקשה על הברייתא שבהיכל היה אמלתרא, אלא שהברייתא הזו אינה סוברת שרבנן למדו מפתח היכל ור' י' בר' יצחק אומר שלא קשה מהברייתות שבאמת לא לומדים לגמרי דין קורה מפתח היכל אלא שצריך היכר ורק הביאו סימן מפתח היכל, אם נאמר שר"נ סובר כרבה במחלוקת ר' יהודה ורבנן לענין סוכה למעלה מכ' אם צריך למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי שעד כ' אמה אדם יודע שיושב בצל סוכה ויותר מזה לא, ואם כן מדוע היו צריכים לחלוק באותו דין פעמיים, אך יתכן שבסוכה הכשיר ר' יהודה שכיוון שעשויה לשיבה, שולטות עיניו בסכך אך מבוי שעשויה להילוך יתכן שלא יועיל קורה למעלה מכ' ואם היו נחלקים רק במבוי היינו אומרים שבסוכה יודו רבנן לר' יהודה שכשר למעלה מכ' שעשויה לשיבה ושולטות עיניו בסכך.

אמלתרא הוא כמו קיני עופות שבולטות מעל הפתח, ובא"י הסבירו שזה כלונסאות של ארז ולדעה זו קינים ודאי שיהיו

היכר ולדעה שאמלתרא זה קינים יתכן שכלונסאות ארז אינם היכר לקורה יותר מכ', ולמ"ד שסובר שכלונסאות ארז הם היכר בכ"ז סכך של סוכה גבוהה אינו הכר אף שהוא נמשך שאין לזה קול ולגבי מבוי יש לזה קול שזה בולט.

לדעת רבה אם מקצת מקורת המבוי מעל כ' אמה ומקצתה תוך כ' כשר, ובסוכה אם מקצת הסכך מעל כ' ומקצתו תוך כ' פסול, והחילוק הוא שבמבוי אומרים שכאילו ניטל חלק הקורה שמעל כ' ובסוכה אין לומר כך שאז הסוכה חמתה מרובה מצילתה, ובקורת מבוי מה שבתוך כ' הוא כשפוד של מתכת שאינו ניטל ברוח, אך גם בסוכה ניתן לומר נעשה כצילתה מרובה מחמתה, ולכן רבא מפרזקיא מבאר שסוכה שהיא של יחיד אינו שם לב אם ניטל הסכך שבתוך כ', ובמבוי שהוא של רבים אם ניטל החלק של תוך כ' יזכירו זה לזה, ורבינא מחלק שבסוכה דאורייתא מחמירים, ובמבוי דרבנן מקילים, רב אדא בר מתנה למד בשם רבה שבמבוי פסול ובסוכה כשר, ואין לבאר שבמבוי פסול שאם ניטל החלק של למעלה מכ' יהיה כקורה הניטלת ברוח, כי מאותה סיבה פסול בסוכה שחמתה מרובה מצילתה, אלא שאומרים שנעשה כצילתה מרובה מחמתה תוך כ', וא"כ גם במבוי נעשה כקורה של מתכת, ורבא מפרזקיא מבאר שסוכה היא ליחיד, והוא זוכר לעצמו אם ניטל החלק של למטה מכ', אך מבוי שהוא לרבים אינם מזכירים אחד לשני שקדירה של שותפים אינה קרה ואינה חמה, ורבינא מבאר שבסוכה היא אורייתא שלא צריכה חיזוק אך מבוי שהוא דרבנן צריך חיזוק, ורבה בר עולא סבר שפסול בסוכה ובמבוי, ורבא מכשיר בשניהם, **עמוד ב** שהפסול של למעלה מכ' נאמר חלל סוכה או חלל מבוי, ורב פפא רצה להוכיח כרבא מהברייתא, שמבוי שגבוה יותר מכ' בפתחו של היכל ימעט, וההיכל עצמו חללו היה כ', ורב שימי בר אשי שאל מברייתא שכתוב כיצד הוא עושה מניח קורה משפת כ' ולמטה ויש לגרוס **מלמעלה** והכוונה שלמטה כלמעלה שכמו שיותר חלל כ' הוא פוסל למעלה פחות מחלל י' פוסל למטה.

אביי אמר בשם ר"נ שמודדים אמה של סוכה ומבוי באמה בת ה' טפחים להחמיר בגובה קטן יותר ובכ"ז אם מחמירים באמה בת ו' טפחים ובמבוי מחמירים לענין גובה קורה ופרצה באמה קטנה יותר אף שלענין מידת המבוי בד' אמות זה יהיה קולא אך ר"נ סובר שמשך מבוי הוא ד' טפחים, או שאמנם הוא סובר שמשך מבוי הוא ד' אמות ור"נ דבר ברוב אמות של מבוי, ובאמת סוכה מדובר לענין גובהה או דופן עקומה ואף שלענין משך סוכה שהוא בד' אמות לדעת רבי זה יהיה קולא, ר"נ סובר כרבנן שמספיק בסוכה שמחזיקה ראשו רובו ושולחנה או שאף אם יסבור כרבי אלא שר"נ דיבר על רוב אמות, באמת כלאים הוא דיבר לענין קרחת הכרם, שלב"ש הוא כ"ד אמות ולב"ה ט"ז אמות וכן מחול הכרם שלב"ש הוא ט"ז אמות ולב"ה י"ב אמות וקרחת הכרם הוא כרם שיבש באמצעו שאם יש פחות מט"ז אמה לא יזרע שם ויותר מט"ז אמה משאיר כדי עבודתו וזורע שם, ומחול הכרם הוא בין כרם לגדר, שפחות מ"ב אמה לא יזרע שם ויותר מ"ב אמה יכול לזרוע מעבר לשיעור כדי עבודה ואמנם לענין אילנות רצופים שהשיעור הוא ד' אמות בכרם הנטוע פחות מד' אמות שלר"ש אינו כרם ולחכמים הוא כרם והאילנות האמצעיים כאילו אינם ויהיה קולא באמות גדולות, ר"נ סובר כרבנן או שסובר גם כר"ש אלא שהוא דיבר על רוב אמות, ורבא אמר בשם ר"נ שכל האמות הם באמה בת ו' ואומרים להחמיר באמות גדולות שוחקות ובקטנות עצבות.

דף ד יש ברייתא שכל אמות שאמרו חכמים הם באמה בת ו' רק שלא יהיו מדויקות ורבא יבאר שבגדולות הם שוחקות וקטנות עצבות, ואביי יבאר את הברייתא רק באמת כלאים שהיא בת ו' אך בסיפא של הברייתא חלק רשב"ג שאמה בכלאים בת ו' ובלבד שלא יהיה מצומצם, א"כ ת"ק דיבר על כל האמות כרבא, ואביי אומר שהוא סובר כרשב"ג ורבא סובר שרשב"ג רק בא לחדש שלא יצמצם באמת כלאים ורשב"ג הוסיף שכלאים באמה בת ו' ומשמע שבא למעט סוכה ומבוי שבהם לא מודדים באמה בת ו', ורבא מבאר שבא למעט אמה יסוד ואמה סובב במזבח שכתוב **ואלה מדות המזבח באמות אמה אמה וטופח וחיך האמה ואמה רחב וגבולה אל שפתה סביב זרת האחד וזה גב המזבח, חיך האמה זה יסוד, ואמה רחב זה סובב, וגבולה אל שפתה סביב נאמר על הקרנות, וזה גב המזבח נאמר על מזבח הזהב.**

ר' חייא בר אשי אמר בשם רב ששיעורים חציצים ומחיצות הוא הלכה למשה מסיני, ומה שרב חנן דרש את הפסוק **ארץ חטה ושעורה** על שיעורים: **חטה** נאמר על נכנס לבית נגוע ובגדיו על כתפיו וסנדליו וטבעותיו בידיו שהוא והם טמאים מיד ואם הוא לבוש בבגדיו וטבעותיו באצבעותיו הוא טמא מיד והשאר טמא רק אם שהה כדי אכילת פרס של פת חיטים ולא שעורים כשהוא מיסב ואוכלם מהר בליפתן, **שעורה** נאמר על עצם מת, ששיעורה לטמא במגע ובמשא כשעורה וטומאת אהל רק בכזית, **גפן** נאמר על שיעור רביעית יין שנוזר חייב עליו, **עמוד ב** **תאנה** הוא שיעור גרוגרת להוצאת שבת, **רימון** הוא שיעור נקב של כלי בעלי בתים שכל עוד אין הנקב כמוציא רימון לא נטהר הכלי, **ארץ זית שמן** שכל שיעוריה כזיתים ולא כל ממש שהרי יש שיעורים נוספים אלא שרוב שיעוריה כזיתים, **דבש** הוא שיעור ככותבת בעינוי יוה"כ, ויש לומר שלא כתוב שיעור בתורה ממש והוא הלכה למשה מסיני ורבנן הסמיכו על פסוק.

חציצה בטבילה הוא פסוק מפורש **ורחץ את כל בשרו** שלא יהיה דבר חוצץ בין בשרו למים, **במים** במי מקוה מים שכל גופו טובל בהם והוא שיעור אמה על אמה בגובה ג' והוא מ' סאה, ויש לומר שההלכה מחדשת שגם בשערו יש חציצה כמו שאמר רבה בר רב הונא ששערה קשורה אחת חוצצת וג' לא חוצץ, וב' ספק, אך קשה שגם שערו לומדים מהפסוק את בשרו את הטפל לבשרו, אלא ההלכה באה לומר שגם רובו המקפיד חוצץ שמדאורייתא רק רובו המקפיד חוצץ וגזרו על רובו שאינו מקפיד משום רובו המקפיד וכן גזרו על מיעוט המקפיד משם רובו המקפיד, ולא גזרו על מיעוטו שאין מקפיד כי זה גזירה לגזירה, ויש דיעה שמחיצה י' לומדים מפסוק שהארוך היה ט' טפחים וכפורת טפח וההלכה נצרכה לדעת ר' יהודה שהכלים היו באמה בת ה' והארוך לא היה ט', ולר"מ שכל האמות היו בינוניות ההלכה נצרכה לגוד אחת ולבוד ודופן עקומה בסוכה. **קורה** למעלה מכ' ממעט כמה שצריך וברוחב המבוי לרב יוסף המיעוט טפח ולאביי ד' טפחים, ולכאורה נחלקו שלרב יוסף מותר להשתמש תחת הקורה ולכן מספיק טפח כי יש לו היכר באותו טפח

דף ה ולאביי אסור להשתמש תחתיה ולכן צריך הכר של ד' טפחים שיהיה ניכר גם במבוי, ויש לומר שלכו"ע מותר להשתמש תחתיה ונחלקו שלרב יוסף קורה משום היכר ולכן מספיק טפח, ולאביי קורה משום מחיצה ולכן צריך ד' שאין שם מחיצה כשחוצץ לפחות מד', או שלכו"ע קורה היא להכר, ונחלקו שלרב יוסף מספיק טפח שההיכר למטה כלמעלה,

מצד שני. **עמוד ב** ואמנם ר' יהודה אמר שמי שיש לו בתים בב' צידי רה"ר עושה לחי או קורה מכל צד ומשתמש באמצע, ואמרו לו חכמים שאין מועיל לערב כך ברה"ר, ואין לומר שחכמים סוברים שדלתות מועיל שר' יוחנן אמר שירושלים אלמלא דלתותיה ננעלות בלילה היו חייבים עליה כרה"ר, וכן אמר עולא על שערי מחוזא וא"כ לא מועיל בלי דלתות ננעלות, יש לבאר שבברייתא הזו דיברו על מבואות המפולשים ולכן מועיל גם בלי דלתות ננעלות, ורב אמר שהלכה כת"ק שא"צ דלתות ולשמואל הלכה כחנניה שצריך דלת אחת.

הסתפקו אם צריך לנעול את הדלתות, ורב יהודה אמר בשם שמואל שלא צריך לנעול וכן אמר רב מתנא בשם שמואל או ששמואל עצמו אמר לו כך במעשה שהיה שלא צריך לנעול, וכן שאלו את רב ענן והוא הוכיח משערי נהרדעא שהיו שקועים עד חצים בעפר ושמואל נכנס ויצא שם ולא אמר להם כלום, ורב כהנא אמר שחלק מהשערים שם היו פתוחים למחצה, ורב נחמן אמר שפינו את עפרם וא"כ הוא סבר שצריך לנעול אך ניתן לומר שמספיק שראויות לנעול אף שלא ננעלו, בנהרדעא היה מבוי עקום שהחמירו בו כרב וכשמואל, שהצריכו בו דלתות כרב שהוא כמפולש וגם לחי וקורה בראשיו שלצד רה"ר, ואף שלשמואל מפולש כסתום החמירו כרב, אך קשה שאין לעשות כשני מחמירים מב' צדדים, ששנינו שפסקו כב"ה ויכול לעשות כב"ש אם רוצה אך אין להקל כקולי ב"ש וב"ה יחד והמקל הוא רשע והמחמיר כשניהם הוא כסיל אלא ינהג או כב"ש או כב"ה, ומה שנאמר הלכה כב"ה הוא אחר שיצאה בת קול שהלכה כמותם וקודם בת קול יכול לנהוג כב"ש,

ולאבי צריך ד' שצריך היכר יותר, או שלכו"ע מספיק היכר למטה כלמעלה אלא שרב יוסף לא חשש שיפתח ואביי חשש שיפתח ע"י ההולכים.

מבוי שהוא פחות מ' טפחים וחקק בו והשלימו ל', לרב יוסף משך החקק ד' טפחים ולאביי ד' אמות, ולכאורה נחלקו בדין של רב אמי ורב אסי במבוי שנפרץ מצדו כלפי ראשו, שאם יש פס ד' מתיר בפרצה פחות מ' אמות ואם אין בו ד' מתיר רק פחות מג' שזה לבוד ולא יותר מג', ורב יוסף סובר כמותם ולכן מספיק ד' טפחים לשיעור המבוי, ואביי לא סובר שמספיק ד' טפחים, ואביי יחלק שהם דיברו על מבוי שהיה כבר ונפרץ, אך לכתחילה להתיר מבוי צריך ד' אמות, ואביי רצה להוכיח ממשנה שאין מבוי נותר בלחי וקורה עד שיהיו בתים וחצירות פתוחים לתוכו ולא שייך ב' פתחים בד' טפחים, ואין לומר שפתח בדופן אמצעית שר"נ אמר שאין מבוי נותר עד שיהיה ארכו יתר על רחבו ובתים וחצירות פתוחים לו, ורב יוסף יעמיד שפתח ב' פתחים בקרן זוית, ואביי רצה להוכיח מדברי רמי בר חמא בשם רב הונא שלחי הבולט מדפנו של מבוי פחות מד' אמות הוא לחי ואין צריך לחי נוסף להתירו ואם הלחי הוא ד' אמות הוא כמבוי וצריך לחי נוסף להתירו, ורואים ששיעור מבוי הוא ד' אמות, ורב יוסף יבאר שלהוציא מתורת לחי שיעורו בד' אמות אך שם מבוי הוא גם בד' טפחים.

עמוד ב במקרה של רב הונא לא מעמידים את הלחי הנוסף בהמשך הלחי שזה נראה כמוסיף עליו, ולרב פפא מעמידו בצד השני ולרב הונא בר רב יהושע יכול להעמידו כנגדו ולהוסיף או להפחית בעביו, ואמר רב הונא בר רב יהושע שכל זה במבוי ח' אמות ואם הוא ז' אמות נותר בעומד מרובה על הפרוץ, ולומדים ק"ו מחצר שאינה מותרת בלחי וקורה ובכל זאת היא מותרת בעומד מרובה אך ניתן לפרוץ שפירצת חצר ב' אמות ומבוי פרצתו בד' טפחים, אך רב הונא סובר שגם מבוי פרצתו ב', ואמנם רב הונא בר רב יהושע עצמו סובר שמבוי פרצתו בד' אך אמר דבריו לטעמו של רב הונא שמבוי ז' יהיה היתר ק"ו מחצר, ורב אשי אמר שגם מבוי ח' בדיוק אינו צריך לחי שאם העומד יותר מהפרוץ מותר בגלל העומד ואם הפרוץ יותר זה יהיה לחי ואם שניהם שווים זה ספק מדרבנן ומקילים בו.

דף ו רב חנין בר רבא אמר בשם רב שמבוי שנפרץ מצדו שיעורו ב' ובראשו בד' טפחים ולא אומרים שזה פתח אמר רב הונא בר רב יהושע שרב דיבר שנפרץ בקרן זוית שאי אפשר לקרוא לזה פתח שלא עושים פתח בקרן זוית, רב הונא סובר שבין מן הצד בין בראשו שיעור פרצה בד' טפחים והוא אמר לרב חנן שאף רב מודה לדבריו שעשה כמותו בדמהריא, ואמר רב חנן שרב סתם מצא בקעה להחמיר להם, ור"נ בר יצחק מוכיח כרב הונא שהיה מבוי עקום כאות ר' שרב אמר שהוא כמפולש, ושמואל אמר שהוא כסתום, ולא מדובר שבזוית היה יותר מ' ששמואל לא היה אומר שהוא כסתום אלא היה י' ובכ"ז רב אמר שהוא מפולש וזה לא פתח כי רק עד ד' הוא פתח, ורב חנן אמר שבמבוי עקום הוא כמפולש כי רבים עוברים שם ולכן אין דינו כפתח, ורב הונא אחז שגם כשאין רבים עוברים הוא פרצה, ובמקרה של ר' אמי ור' אסי שהיה פרצה כלפי ראש המבוי ואמרו שהשיעור הוא י' כי היה שם גדודי שאריות כותל ולכן זה לא נחשב כפרצה.

שנו בברייתא שלת"ק ניתן לערב דרך רה"ר ע"י צורת הפתח מצד אחד ולחי וקורה מצד שני, ולחנניה לב"ש עושה דלתות מב' הצדדים ונועלם, ולב"ה מספיק דלת מצד אחד ולחי וקורה